

dan tartották pozícióikat Északkeleten és Keleten. A két irányzathoz tartozó hitközségek összlétszáma nem volt állandó, a zsidó népesség mobilitásától függött, de a neológ-ortodox zsidók aránya alig változott.

A 3.2. táblázat elénk tárja, hogy 1930-ban a hitközségek 61,5%-a volt ortodox, 30,7% neológ és 7,8% ún. status quo. 1935-re ez utóbbiak hányada 3,8%-ra esett vissza, de az ortodoxok és neológok arányszáma nem változott. Viszont a tényleges lélekszám szempontjából az arány megfordult. 1930-ban 292 155-en voltak a neológok (65,5%), 130 039-en az ortodoxok (29,2%) és a status quo irányzathoz 22 373-an tartoztak (5,3%). A neológoknak kb. 65%-a a budapesti négy legnagyobb hitközség között oszlott meg. Ha leszámítjuk a fővárosi zsidókat, a zsidóság 49%-a ortodox volt, 46%-a neológ és 5% status quo. Megint csak figyelmen kívül hagyva Budapestet, egy-egy neológ hitközséghez átlagosan 470 tag tartozott, az ortodoxokhoz 270 és a status quo típusúakhoz 415. A legnagyobb, leggazdagabb és a legbefolyásosabb valamennyi közül a neológ Pesti Izraelita Hitközség, amely 1800-ban alakult.²²

Elméletileg minden egyes hitközség valamely központi szervezethez kapcsolódott és annak irányítása alatt működött. A neológ hitközségek központi szerve a MIOI, azaz a Magyar Izraeliták Országos Irodája volt, mely szorosan együttműködött a Magyar Izraeliták Országos Tanácsával. Mindkettőt a Pesti Izraelita Hitközség elnöke, Stern Samu vezette. Stern sikeres üzletember volt, a magyar királyi udvari tanácsosi cím birtokosa, és egészen kitűnő kapcsolatok fűzték a magyar társadalom arisztokratikonzervatív köreihez. Az ország német megszállásakor a Zsidó Tanács elnöke lett (lásd a 14. fejezetet).

A MIOI-ban Stern segítségére volt a két alelnök, dr. Pap Róbert Szegedről és a budapesti Alapi Béla. Az ügyvezető titkári feladatkört dr. Bakonyi László látta el. A MIOI ügyeit egy szűkebb bizottság irányította, melynek Alapi alelnök állt az élén, és beletartoztak a nyolc állandó és két ideiglenes községkerület vezetői, továbbá 19 választott tag és három (Bakonyi, Csergő Hugó, Polgár György) központi tisztviselő.²³

Az ortodox hitközségeket a MAOIH, azaz a Magyarországi Autonóm Ortodox Izraelita Hitfelekezet Központi Irodája fogta össze, élen Kahan-Frankl Samuval. Jogtanácsosa dr. Reiner Imre volt. Százfős képviselőtestület irányította, benne 40 rabbi és 60 világi személy. Végrehajtó bizottságában 10-15 világi személy és 5 rabbi foglalt helyet. A MAOIH-ban a vidéki hitközségek voltak a hangadók, s ezt a helyzetet pontosan tükrözte az a tény, hogy a vezető testületekben egyetlen budapesti rabbi sem kapott helyet.

A status quo hitközségeket a Magyarországi Statusquo Ante Izraelita